

Nr 24.

Ankom till riksdagens kansli den 28 mars 1946 kl. 2 em.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående dels e. o. byråsekreteraren hos statskontoret N. G. Svensons pensionsförmåner, dels ock pension åt ingenjören vid arméförvaltningens tygavdelning E.-E. Stollenwerks efterlevande.

I en den 1 mars 1946 dagtecknad proposition nr 129, som hänvisats till bankoutskottets förberedande handläggning, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, framlagt förslag i fråga om *dels e. o. byråsekreteraren hos statskontoret N. G. Svensons pensionsförmåner, dels ock pension åt ingenjören vid arméförvaltningens tygavdelning E.-E. Stollenwerks efterlevande.*

Beträffande motiveringen för ifrågavarande förslag får utskottet, i den mån ej redogörelse härför lämnas i det följande, hänvisa till propositionen.

1:o.

E. o. byråsekreteraren hos statskontoret Nils Gustaf Svensons pensionsförmåner. Under punkten 1 av förevarande proposition föreslår Kungl. Maj:t riksdagen medgiva, att vid bestämmande av tjänstepension åt extra ordinarie byråsekreteraren hos statskontoret Nils Gustaf Svenson eller av familjepension åt hans efterlevande skall så anses, som om han varit ordinarie tjänsteman i lönegraden A 21.

Statskontoret har anfört följande:

Svenson, som är född den 10 november 1881, hade den 30 december 1912 antagits och förordnats att från och med den 1 januari 1913 vara revisor hos civilstatens änke- och pupillkassa. I denna befattning, som jämlikt brev den 30 december 1926 var i lönehänseende hänförd till lönegraden B 21, åtnjöt Svenson från och med den 1 juli 1925 lön enligt 24 löneklassen. Då Svenson i förenämnda tjänst hos statskontoret författningsenligt kunde placeras högst i 23 löneklassen (högsta i lönegraden förekommande löneklass), hemställde ämbetsverket hos Kungl. Maj:t att till Svenson skulle, räknat från och med den 1 juli 1937 och så länge han innehade tjänsten i fråga, utgå lön enligt 24 löneklassen. Denna hemställan blev av Kungl. Maj:t bifallen enligt beslut den 6 maj 1938.

Bihang till riksdagens protokoll 1946. 8 saml. Nr 24.

Vidare må framhållas, att Svenson, som varit placerad å statskontorets pensionsbyrå, icke kunnat beredas mot hans kassatjänst svarande ordinarie tjänst hos ämbetsverket. På pensionsbyrån finnes överhuvud icke någon ordinarie tjänst i 21 lönegraden, och för ämbetsverkets övriga ordinarie tjänster i sagda lönegrad — revisors- och byråsekreteraretjänster — har Svenson icke kunnat komma i fråga.

Med utgången av november 1946 uppnår Svenson den för hans innehavande extra ordinarie byråsekreterarebefattning gällande pensionsåldern. Han torde då vara berättigad att avgå från denna tjänst med rätt till med tjänsten förenad pension. Därjämte torde han enligt förenämnda brev den 18 juni 1937 vara berättigad att intill uppnådda 67 år åtnjuta tillägg till pensionen med sådant belopp, att de sammanlagda förmånerna motsvara de avlöningsförmåner han vid tiden för kassaövertagandet åtnjöt för sin tjänst hos kassan. Svenson har emellertid förklarat sig beredd att kvarstå i sin innehavande tjänst till fyllda 67 år. Då det med hänsyn till den ännu förekommande tillämpningen av äldre familjepensionsbestämmelser är till fördel att tillsvidare påräkna Svensons arbetskraft, har statskontoret för avsikt att medgiva, att Svenson bibehålles i befattningen hos ämbetsverket tillsvidare under ett år efter pensionsåldern samt att sedermera hos Kungl. Maj:t hemställa om medgivande av anstånd med hans entledigande under ytterligare ett år.

Vid nu angivna förhållanden och med beaktande av att Svenson vid kassaövertagandet utan att därtill vara förpliktad övergått till anställning i statens tjänst samt att han under sin tjänstgöring hos statskontoret på ett förtjänstfullt sätt fullgjort honom ålagda arbetsuppgifter anser statskontoret skäligt, att Svenson vid sin avgång ur tjänst kommer i åtnjutande av samma pensionsförmåner — i såväl tjänste- som familjepensionshänseende — som om han varit innehavare av en ordinarie tjänst i 21 lönegraden hos statskontoret.

Utskottet.

Med biträdande av Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag får utskottet hemställa,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

2:o.

Ingenjören vid arméförvaltningens tygavdelning Ernst-Erik Stollenwerks efterlevande. Under punkten 2 av förevarande proposition föreslår Kungl. Maj:t riksdagen medgiva, att ingenjören vid arméförvaltningens tygavdelning Ernst-Erik Stollenwerks efterlevande må från de under tolfte huvudtiteln uppförda förslagsanslag Pensioner åt efterlevande till befattningshavare i statens tjänst respektive Kristillägg å pensioner vid det statliga pensionsväsendet komma i åtnjutande av de familjepensionsförmåner, som skulle tillkommit dem, om han vid sitt frånfälle innehaft befattning i lönegraden MEo 20; skolandet å pensionsförmånerna avdrag göras med belopp, motsvarande vad som enligt olycksfallsförsäkringslagen skulle hava avdragits å livräntorna, därest Stollenwerk vid sitt frånfälle varit tillförsäkrad familjepensionsrätt för sina efterlevande.

Under försök med sprängning av stridsvagnsminor å Marma skjutfält den 21 december 1944 inträffade en svår sprängningsolycka, varvid bland andra ingenjören hos arméförvaltningens tygavdelning Ernst-Erik Stollenwerk omkom. Den avlidne, som påbörjat provtjänstgöring hos dåvarande tygdepartementet den 1 september 1943 och anställdts såsom extra tjänsteman i lönegrad MEx 18 från och med den 1 december 1943 och i lönegrad MEx 20 från och med den 1 april 1944, anställdes från och med den 6 november 1944 medelst kontrakt mot lön av 750 kronor för månad i ett för allt såsom chef för vapenbyråns mingrupp.

Stollenwerk efterlämnade änkan Greta Maria Stollenwerk, född Bohman den 26 juni 1916, samt sönerna Ernst Åke, född den 10 december 1938, och Ernst Erik, född den 14 juli 1945. Dödsboets behållning uppgick till 21 410 kronor.

Genom beslut den 28 mars och den 15 oktober 1945 har riks försäkringsanstalten jämlikt lagen den 17 juni 1916 om försäkring för olycksfall i arbete tillerkänt änkan och envar av sönerna årliga livräntor å 975 respektive 650 kronor, att utgå till änkan så länge hon lever ogift och till barnen till dess de uppnått 16 års ålder.

Föredragande statsrådet har anfört:

För egen del kan jag vid bedömningen av förevarande ärende icke underlåta att fästa avgörande vikt vid att Stollenwerk omkommit under utövning i statens tjänst av verksamhet av ytterst farlig natur. Med hänsyn härtill och till de i övrigt i detta fall föreliggande omständigheterna finner jag mig böra förorda, att ersättningsfrågan bedömes efter relativt förmånliga grunder. Jag anser sålunda — i viss anslutning till den uppfattning som i ärendet hävdats av arméförvaltningens tygavdelning — skäligt, att Stollenwerks änka och barn i familjepensionshänseende försättas i samma läge, som om Stollenwerk vid sitt frånfälle varit extra ordinarie tjänsteman sedan den 6 november 1944. Tillräcklig anledning att härvid gå utöver den lönegrad, i vilken begynnelselönen närmast motsvarar det till Stollenwerk utgående arvodet, eller lönegrad MEO 20, synes mig emellertid icke föreligga. Pensionsförmånerna böra utgå från samma anslag, som eljest anlitas för bestridande av familjepensioner åt efterlevande till pensionsberättigade tjänstemän vid den centrala statsförvaltningen. Då enligt vad jag inhämtat de från riks försäkringsanstalten utgående livräntorna skulle ha utbetalats med reducerade belopp, därest Stollenwerk vid sin frånfälle varit tillförsäkrad familjepensionsrätt för sina efterlevande, bör motsvarande begränsning föreskrivas beträffande utbetalning av familjepensionsbeloppet i förevarande fall.

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts ifrågasvarande förslag, får hemställa,

Utskottet.

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts ifrågasvarande framställning.

Stockholm den 28 mars 1946.

På bankoutskottets vägnar:

HARALD ÅKERBERG.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit
från första kammaren: herrar *Åkerberg, Carlström, Sundvik, Friggeråker, Leander, Lindblom, Fahlander* och *Grym*;
från andra kammaren: herrar *Svedman, Paulsen, Mattsson, Johnsson* i *Kastanjegården*, *Sundberg, von Seth*, fru *Humla* och herr *Sköldin*.
